

Hoofdstuk 10.1 Adviezen voorkomen ureterletsel

1. Uitgangsvraag

Wat zijn belangrijke adviezen ten aanzien van het voorkomen van een ureterletsel bij een LH?

2. Methode van literatuuranalyse

[Verhalend - Niet volgens PICO methode, er werd geen systematisch search uitgevoerd]

3. Bespreking

Klinische studies om het voorkomende effect van aanbevelingen op het aantal urologische complicaties te bestuderen zijn schaars. Slechts enkele aanbevelingen zijn bestudeerd in vergelijkende studies, maar de meeste aanbevelingen zijn geëvalueerd in eenzijdige studies of helemaal niet geëvalueerd.

Het belang van het doorlopen van een leercurve moet niet onderschat worden. De leercurve wordt volgens sommige auteurs als voltooid beschouwd als een operateur 20 (Shen et al. 2003) of 30 (Makinen et al. 2001) LH's heeft verricht. Er zijn echter aanwijzingen dat de leercurve tot ver voorbij de 100 ingrepen doorloopt (Twiijnstra et al. 2012).

Verder is het belangrijk tijdens de operatie een goede voorstelling te hebben van de anatomie en dus het verloop van de ureter in het kleine bekken.

Voor het voorkómen van ureterletsels tijdens de LH zijn er een aantal technieken beschreven die allen als basis het identificeren van de ureter hebben. Aandoeningen die het verloop van de ureter verstoren, zoals endometriosis externa ter hoogte van de fossa ovarica of intraligamentaire myomen geven daar altijd aanleiding toe. Ook in het geval van een normaal verloop van de ureter is het zinvol deze in zicht te hebben alvorens de uteriene vaatsteel door te nemen. Het is niet beschreven of dit de manoeuvre van Koh et al. (Koh et al. 2004) moet zijn waarbij de ureter gelateraliseerd wordt door het binnenblad van het ligamentum latum op te pakken en het losmazige weefsel naar lateraal en posterieur te schuiven. Of een andere techniek, waarbij de ureter wordt gevisualiseerd door het doornemen van de ligamenta rotunda en het spreiden van het voor- en achterblad van het ligamentum latum.

4. Aanbeveling

Roep laagdrempelig de uroloog in consult bij peroperatief vermoeden op ureterletsel en vervolg het klinisch beeld postoperatief.